

Beantwoording technische vragen PvdA over het Statenvoorstel 68/19 inpassingsplan 'Natuurgebied Westelijke Langstraat' voor technische vragenronde 31 januari 2020

Aan: mevrouw Edith van Dijk, statenlid PvdA

Van: Koen Polman en Audrey Eliazer (projectteam Westelijke Langstraat)

Dd: 30 januari 2020

- 1. Het gebied ondervindt de gevolgen van verdroging en vermessing, landbouw etc. De oorzaken zijn nog steeds aanwezig. Hoe wordt op de lange termijn de aanpak een blijvend succes. Wat is daar extra voor nodig buiten deze PIP om.*

Antwoord

Binnen het PIP zijn de gronden die nodig zijn om de instandhoudingsmaatregelen te kunnen realiseren direct bestemd als natuur. Hiermee kunnen de noodzakelijke maatregelen worden getroffen (geen landbouwkundig gebruik meer en peilverhoging).

De overige gronden, voor zover niet al een natuurbestemming hadden en/of in bezit zijn bij Provincie, Waterschap, Gemeente en Staatsbosbeheer, hebben een wijzigingsbevoegdheid gekregen. Zodra deze gronden verworven zijn en/of een overeenstemming is gesloten voor zelfrealisatie, kunnen deze percelen ook omgevormd worden naar natuur. Daarmee zal de negatieve invloed dus alleen maar afnemen doordat de landbouw uit het gebied zal verdwijnen. Daarmee zal er op termijn dus geen mest meer binnen de grenzen van het PIP worden gebruikt en zullen de gewenste waterpeilen kunnen worden ingesteld. Daarnaast is het watersysteem hier nu al volledig op ingericht en voorbereid. Het systeem is dusdanig aangepast dat het afvoer van landbouwwater (wat nu nog veelal door het gebied voert) buiten het gebied om wordt afgevoerd. Ook daarmee zijn deze invloeden zoveel mogelijk beperkt.

Omdat het systeem echter afhankelijk is van schoon grondwater (kwel) en deze vooral afkomstig is van de zuidelijk gelegen hogere zandgronden (buiten de PIP) waarop agrarisch gebruik mogelijk blijft en ook een agrarisch peilbeheer van toepassing blijft, zal elke verbetering daar (minder mest en hogere grondwaterstanden) ook een positief effect hebben op de Habitats binnen het N2000 gebied. Dit valt echter niet binnen de scope van het huidig voorliggende PIP. Wel wordt in het kader van de Aanpak Stikstof Brabant gekeken naar extra bronmaatregelen.

- 2. Omzetting bestemming gronden van Agrarisch met Waarden naar Natuurbestemming is op basis van vrijwilligheid. Hoeveel gronden zijn inmiddels verworven voor de aanpak. En hoeveel nog niet?*

Antwoord

Op basis van het Grondstrategieplan 2016 voor de Westelijke Langstraat wordt de verwerving mogelijk gemaakt van 115 ha op basis van volledig schadeloosstelling (VSS). Deze gronden kunnen via verwerving, ruilen en/of zelfrealisatie worden omgevormd naar natuur. Inmiddels is ca. 65 ha van de 115 ha verworven en/of een overeenkomst voor zelfrealisatie gesloten en ca. 50 ha is nog in onderhandeling. Daarnaast lag er nog ca. 137 ha NNB binnen het gebied die op vrijwillige basis verworven moet worden. Hiervan is inmiddels ca. 19 ha van verworven/ overeenkomsten over gesloten. De resterende hectaren zijn binnen het PIP bestemd als Agrarisch met waarden-Natuur/ Natuur met agrarisch medegebruik. Deze gronden worden op basis van vrijwilligheid verworven en/of geruild. Dit betreft een oppervlak van ca. 118 ha.

3. *Hoe vaak vindt de monitoring van wateroverlast en de muggen plaats? En hoe worden omwonenden hierbij betrokken?*

Antwoord

De monitoring van grondwater vindt continue plaats via dataloggers in de diverse aanwezige peilbuizen in het gebied. Deze dataloggers worden 2 keer per jaar uitgelezen en jaarlijks geanalyseerd en daarnaast zal het netwerk eens in de 3 jaar worden geëvalueerd. Het netwerk blijft operationeel 5 jaar tot na de uitvoering van alle werkzaamheden (ook fase 2 in 2027). De uitkomsten van het jaarlijkse meetrapport zal gedeeld worden met de bewoners. Het monitoringsplan is om die reden ook een onderdeel van het inrichtingsplan dat een bijlage is van het PIP, zie bijlage 1 inrichtingsplan.

Wat betreft de overlast van muggen is na aanleiding van diverse ingediende zienswijzen een aanvullend onderzoek uitgevoerd. Zie bijlage 10 bij het PIP: risicoanalyse stekende insecten. Conclusie van dit onderzoek is dat de kans op overlast van stekende insecten aannemelijk groot is tenzij erin wordt geslaagd door peilbeheer en watersturing een hydrologisch stabiele situatie te laten ontstaan waarbij voedselarme kwel de boventoon voert en de waterpeilen weinig gaan fluctueren. Met andere woorden geen tijdelijk water in het voorjaar of na zware regenbuien op het maaiveld gedurende weken achterblijven. Omdat dit ook niet wenselijk is voor de aanwezige Habitats is met het ontwerp van de huidige plannen hier rekening mee gehouden. Ook zal in de monitoring dus naast wateroverlast ook nadrukkelijk gekeken worden of en voor hoe lang er in het voorjaar spraken is van tijdelijk water op maaiveld. Zolang dat namelijk voorkomen kan worden zal er geen sprake zijn van overlast. Het geleidelijk verhogen van de peilen zal hier tevens aan bijdragen omdat gelijktijdig hieraan de waterkwaliteit zal verbeteren (minder voedselrijk wat positief effecten heeft/toename muggen voorkomt). Ook zal door de omvorming van landbouw naar natuur de toename van predatoren in het gebied tevens een positief effect hebben op het voorkomen van overlast. Ook zal de kwaliteit van het oppervlaktewater met de jaren verbeteren door het vertrek van landbouw uit het gebied. Ook dat zal ervoor zorgen dat er minder / minder kans op overlast zal ontstaan.

Voor zowel grondwateroverlast als overlast stekende insecten kunnen bewoners zich bij het in te richten loket melden. Op basis van dergelijke meldingen kan dan gericht onderzocht worden wat er aan de hand is en indien nodig actie worden ondernomen.